

Tutkija, maailma tarvitsee sinua!

Yleistajuistamisen perusteet

**VNK-SELVITYSTOIMINNAN VIESTINTÄ-
JA HYÖDYNTÄJÄDIALOGIN KOULUTUSTYÖPAJA 17.11.
LIISA MAYOW, KASKAS MEDIA**

Mitä jos maailman kaikki ongelmat on jo ratkaistu?

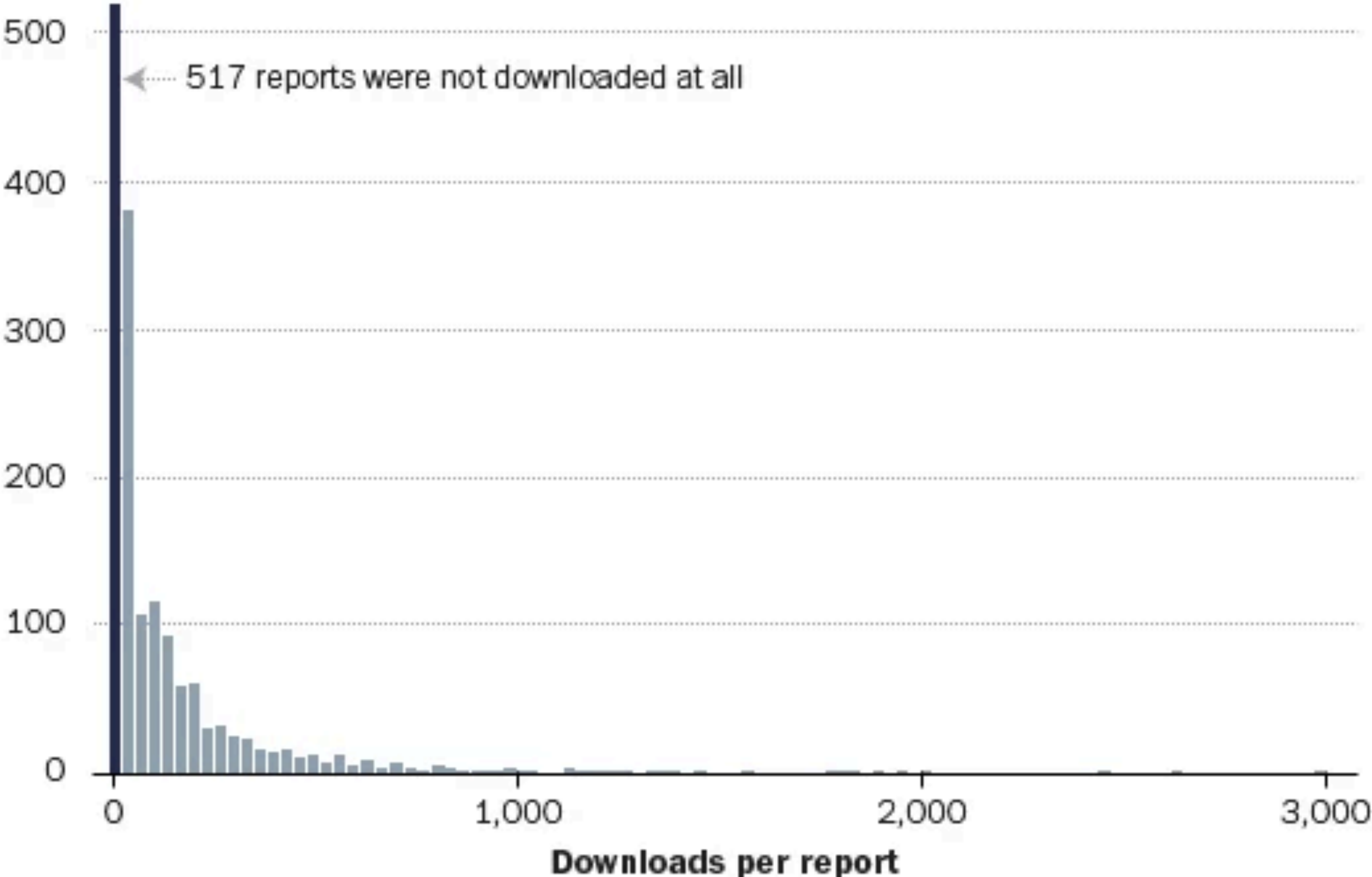
...mutta ratkaisut makaavat pölyisissä raporteissa, joita kukaan ei lue?

Netissä olevista maailmanpankin raporteista kolmasosaa ei ole ladattu
kertaakaan julkaisunsa jälkeen.

Download distribution of World Bank policy reports, 2008 to 2012

Number of reports

SOURCE: The World Bank

ASIAANTUNTIJUUS MEDIASSA -TUTKIMUS

- 90% tutkijoista piti yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistumista tärkeänä ja oleellisena osana tutkijan työtä.
- 41% tutkijoista sitä mieltä, että mediassa esiintyminen vie liikaa aikaa akatemian enemmän arvostamilta tehtäviltä.
- 42% tutkijoista oli ärsyyntyneitä siitä, että toimittajat kyselevät tutkimusaiheen ulkopuolelta.
- Tutkijoiden rooleja mediassa: kommentaattori 36%, taustoittaja 32%, tulosten raportoija 22% ja kriitikko 10%.
- 72 % mediassa esiintyvistä asiantuntijoista on miehiä.

Lähde: Eduskuntatutkimuksen keskus

VIISI SYYTÄ, MIKSI TUTKIJA EI KOMMUNIKOI OMAN ALANSA ULKOPUOLELLE (STRELLMAN & VAATTOVAARA)

- Tieteellinen työ on kaukana kansalaisten arjesta.
- Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen arvostus on tieteen kentällä vähäistä. H-indeksi kiinnostaa enemmän.
- Yleistajuistamisen tavoitteet itselle epäselviä. Mikä on hyvää yleistajuistamista tai tiedeviestintää?
- Tiedeviestinnästä ei ole juuri kokemusta, eikä siihen saa koulutusta.
- Median toimintatapa ärsyttää.

...JA SYITÄ, MIKSI SITÄ KANNATTAÄ TEHDÄ

- Mukavaa vastapainoa tieteelliselle työlle.
- Asiantuntijan ja tutkimuksen brändäys – lisää huomiota tutkimusaiheelle.
- Uusia taitoja kehittyä – omat uramahdollisuudet laajenevat.
- Tiedon tarjoaminen muiden alojen asiantuntijoille – monitieteisten ratkaisujen kehittäminen isoihin ongelmiin.
- Tutkimusrahoituksen läpinäkyvyys: hei, tässä verorahoille vastinetta!

...mutta kun pelottaa.

Selätetään pelot!
(edelleen Strellman & Vaattovaara)

PELKO: Tutkijan ja yleisön arki ei kohtaa.

Etsi yhtymäkohtia. Mikä voisi kiinnostaa tai hyödyttää yleisöä? Mikä liittyy heidän maailmaansa? Vastaus voi löytyä tutkimuksen sivupolulta.

PELKO: Yleistajuistamista ei arvosteta.

- Onko oikeasti totta?
- Miksi viime kädessä teen tutkimusta?
- Vaikuttaako aiheen tunnettuus rahoitukseen?
- Mistä yhteiskunnallinen arvostus syntyy?
- ...voisiko yleistajuistaminen ja laajempi ymmärrys aiheen tärkeydestä auttaa varmistamaan tutkimuksen jatkuvuuden?

PELKO: Yleistajuistamisen
tavoitteet epäselviä.

Mieti:

Kenelle kirjoitan tai puhun?

Mistä aiheesta ja näkökulmasta?

Mikä on oma roolini asiantuntijana?

Missä kanavassa olen tai viestin?

PELKO: En osaa, en ole koskaan tehnyt tätä.

- Tartu oppaaseen! Esim. Johanna Vaattovaara & Urpu Strellman: Tieteen yleistajuistaminen (Gaudeamus)
- Vaadi koulutusta.
- Kysy neuvoa: oman organisaation viestintä, kokeneet kollegat, muut ammattilaiset. Toimittaja voi olla kumppani, ei vastapeluri.
- Tekeminen opettaa parhaiten! Rohkaistu, opit nopeasti.

PELKO: Median raaka meno.

- Opettele median toimintatapoja.
- Suostu haastatteluihin. Usein valistunut arvaus riittää. Voit pyytää myös apua.
- Tee yhteistyötä hyvän toimittajan kanssa. Tarjoa itse aiheita ja tärppejä.
- Ohita koko perinteinen media: vähemmän tilaisuuksia väärinkäsityksille! Somessa päätät itse sitaateista.

MITEN?

- Versioi tietoa. Pidä kiinni substanssista, mutta tarjoile vastaanottajalle hyödyllisessä muodossa.
- Tiivistä. Arkki, puoli arkkia, 140 merkin Twitter-päivitys.
- Keskustele. Netissä ja oikeassa maailmassa.
- Ota tieteelle kuuluva tila. Muuten joku muu ottaa sen.
- Inspiraatiota: ym:n, Ilmatieteen laitoksen ja Ilmasto-opas.fi teettivät IPCC:n osaraportista upeat infografiikat:

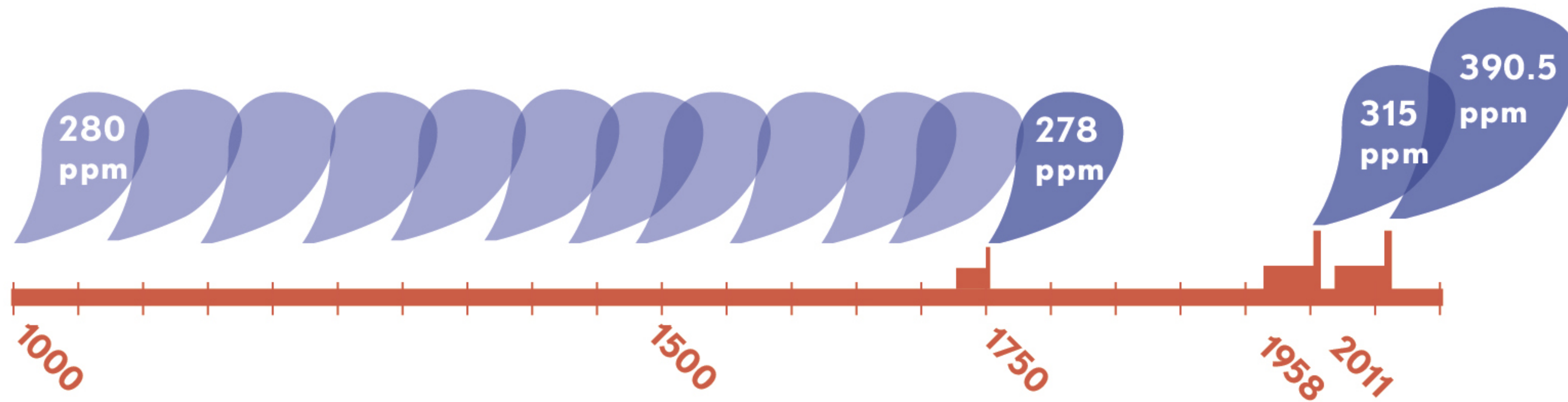
https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/videot-ja-visualisoinnit/-/artikkeli/721d3a24-7aba-43da-9b63-6add5dc74e5d/ipcc_infografiikat.html

HIILIDIOKSIDIN PITOISUUS ILMAKEHÄSSÄ ON KASVANUT

↑ **40%**
1750 - 2011

↑ **20%**
1958 - 2011

Perustuu IPCC:n 5. arviointiraportin WG1-osaraportin tietoihin.

HYÖDYNNÄ VNK:N TARJOAMAA APUA JA NÄKYVYYTTÄ:

- Uutiskirje: starttaa tämän vuoden loppuun mennessä. Ajankohtaisia juttuja valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoimintaan liittyen, eli tarinoita hankkeiden etenemisestä, tuloksista yms.
- Blogi: VNK:n blogissa tullaan julkistamaan kirjoituksia politiikan, hallinnon ja tutkimusmaailman vaikuttajilta, mutta kirjoittaja voi olla myös tutkimushankkeesta! Tarjoa tekstiä!
- Twitter: hankkeiden vaiheisiin, tuloksiin ja muihin mielenkiintoisiin asioihin liittyvät twiitit kaikki saman hashtagin alle?
- Verkkosivut: uudistus tulossa. Mahdollista, että verkkosivu poimii tutkijoiden twiittejä sitaateiksi valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta-sivulle.
- Julkaisupohja ja graafinen ohjeistus loppuraportteille saatavilla.

KIITOS

**kaskas
media**

kaskasmedia.fi

Twitter: @kaskasmedia

facebook.com/kaskasmedia